

De foto op zijn plek

De laatste jaren is er een toenemende interesse om de wereld fotografisch in kaart te brengen. Mede dankzij de snelle ontwikkelingen op het gebied van GPS (Global Positioning System), fotosharing sites zoals Flickr, camera telefoons, kaartensites zoals Yahoo Maps, DSLR camera's met GPS interface en de satellietbeelden van onze planeet in het software programma Google Earth ontstaat er op het web in een rap tempo een georganiseerd grid van visuele kennis. Plan een tripje naar New York en je kan foto's van de omgeving rondom je hotel verkennen aan de hand van honderden foto's die anderen op Flickr hebben geplaatst. Wil je weten hoe klimaat veranderingen de gletsjers in de Alpen doen smelten dan vergelijk je historische foto's van de ijsmassa's met die van nu in virtuele atlassen. Ben je gek op de Tour de France dan kan je de renners vrijwel live via Google Earth in de vorm van foto's van toeschouwers langs de etappes volgen. Verzin maar wat je wilt zien of je kan het vinden.

Dit georganiseerde grid van visuele kennis is alleen mogelijk door foto's nauwkeurig van o.a. de lokatie trefwoorden te voorzien. Dat is natuurlijk niets nieuws. Als fotograaf doe je dat thuis of je werk al van nature door de juiste trefwoorden aan je foto's te hangen. Van alle mogelijke metadata die je aan je foto kan toevoegen zijn tijdstip, onderwerp en lokatie zonder meer de belangrijkste kenmerken. Hoe vind je anders snel uit honderden wolven foto's die ene genomen tijdens een zonsondergang in Yellowstone Park met Beartooth Mountain op de achtergrond? De digitale camera maakt het al een stuk makkelijker door automatisch datum, tijdstip en belichtingskenmerken via EXIF aan het bestand toe te voegen maar alle andere informatie zoals onderwerp en lokatie is nog steeds handwerk. Een uiterst tijdrovende klus en bovendien veel te onnauwkeurig. Voorzie je je foto's echter van geografische coördinaten dan ontstaat er een nieuwe manieren om je beeldarchief te ontsluiten en kan je een bijdrage te leveren aan het grid van visuele kennis.

Het proces om nauwkeurig geografische informatie aan media zoals foto's toe te voegen wordt geotagging of geocoding genoemd. Link deze foto's vervolgens aan online atlassen en kaarten en iedereen kan exact zien waar de foto's zijn genomen. Het is nog niet zo lang geleden dat vrijwel iedereen die Geotagde dit vrijwel geheel handmatig deed. In de meest simpele vorm navigeer je op een kaartensite zoals Yahoo! Maps naar de lokatie waar je foto hebt genomen en noteer je de coördinaten. Vervolgens upload je de foto naar Flickr en voeg je de

coördinaten en beschrijving toe als trefwoorden, tags genoemd. De foto's op Flickr link je met een geotag site zoals Mappr.com die de coördinaten van je foto's op Flickr leest en de foto op de juiste plek op de kaart plaatst. Uiteraard is het makkelijker en nauwkeuriger om de coördinaten van een GPS af te lezen en te noteren op de lokatie waar je de foto neemt. De laatste maanden is het echter al een stuk makkelijker geworden omdat bijvoorbeeld sites zoals Flickr, Yahoo! Maps kaarten en foto's in een site integreren en je met veel minder stappen je foto's geotagt.

Met Google Earth wordt geotaggen echter nog boeiender. Google Earth is een software programma dat met behulp van satellietbeelden je PC of Mac omdoopt tot een 3D interface van moeder aarde. Je beschikt als het ware over gedetailleerde luchtfotografie van grote delen van de aarde. Met een paar klikken van de muis zoom je tot een op honderd meter hoogte in op je achtertuin of maak je een vogelvlucht door de straten van San Fransisco. Op het Google Earth Community forum plaatsen duizenden bezoekers links die verwijzen naar gegeotagte foto's, filmpjes en andere informatie. Dubbelklik een link en Google Earth start op en zoekt automatisch in op een plek ergens ter wereld. In de context van die geografische lokatie zie je de direct omgeving vanuit de lucht en de bijbehorende beelden, video's, geluiden en tekstinformatie over een specifiek onderwerp. Het geotaggen van media en deze presenteren via Google Earth is zo nieuw dat de meeste mensen de kracht er nog niet van ontdekt hebben.

De voorbeelden zijn talloos en soms zelfs verbijsterend. Zo kan via Gombe Chimpanzee Blog een link openen in Google Earth en het wel en wee van de chimpansees in foto en tekst vastgelegd door veldonderzoekers van het Jane Goodall Instituut ter plekke in de oerwouden van Tanzania volgen. Via de Complete Travel Guide for Praha link kan je 55 van Praags monumenten inclusief foto's, uitleg en openingstijden bezoeken, live webcams bekijken en zelfs 3 dimensionaal door kerken wandelen. Expedities zoals die van Green Peace en die van solozeilers kan je vrijwel live in beeld volgen. Iedere dag ontdekken mensen weer nieuwe manieren om beeld informatie via geotaggen voor iedereen toegankelijk te maken. De mogelijkheden zijn ongekend

Klinkt allemaal leuk en aardig maar wat is nou eigenlijk de echte toegevoegde waarde van het geotaggen van foto's voor de serieuze fotograaf? Om optimaal gebruik te maken van geotaggen heb je een camera nodig met een GPS interface of ingebouwd. Steeds meer

fabrikanten ondersteunen het vastleggen van GPS EXIF data in hun camera's. De Nikon D1X, D2X en D2H camera's kan je met een GPS verbinden. Hoewel nog niet in Europa verkrijgbaar bracht Ricoh onlangs de Pro G3 met ingebouwde GPS uit. Weliswaar is deze 3,2 megapixel camera meer bedoeld voor wetenschappelijk geospatial vastleggen van onderwerpen dan voor hoge kwaliteitbeelden maar het is een teken aan de wand. Bovendien is er ook nog SurveyLab ike300 met ingebouwde GPS, een kompas, hellingmeter en laserafstandszoeker die zowel de positie van het object als de foto graaf berekent.

De kracht van een GPS camera is dat niet alleen automatisch de hoogte- en breedtegraad in je foto's wordt vastgelegd maar ook van een hele reeks andere metadata zoals de exacte lokale tijd van zons op- en ondergang en de hoogte.

Door de nauwkeurigheid van het geotaggen kan je je beeldarchief op manieren ontsluiten die voorheen onmogelijk waren. Een GPS geeft de tijd atoomklok-nauwkeurig voor een specifieke lokatie. De camera daarentegen staat waarschijnlijk op de Nederlandse tijd ingesteld toen je hem ooit kocht. Gebruik je de EXIF tijdstip data van de camera in het buitenland dan klopt de datum en de tijd niet. Met het GPS tijdstip daarentegen in combinatie met de lokatie zou je landschapsfoto's het juiste seizoen voor dat land als trefwoord automatisch kunnen toekennen. De foto's van de orkaan in de VS kan je via het tijdstip koppelen aan meteo database. Opeens weet je exact met welke kracht de orkaan op het moment dat je de foto nam door het dorp raasde. Die foto's van die wolven die je in Yellowstone schoot zijn opeens tot op de meter nauwkeurig vastgelegd en geven je inzicht in hun leefgebied binnen het park. De meest verkochte foto's zijn die van zons op- en ondergang en met geotagging via een GPS bestaat er geen twijfel meer over welke het ook alweer was. Archiveer je je automatisch gegeotagde foto's op je computer dan hoef je in de nabije toekomst zelf niet meer aan te geven dat je die foto op het Rokin, in Amsterdam, Nederland hebt geschoten. Je programma zal via het internet die lokatie in een database opzoeken en automatisch de juiste geografische trefwoorden tot misschien wel straatnummer niveau toevoegen. Een enorme tijdbesparing die je ook nog eens meer geld kan opleveren omdat je heel specifiek beeld aan je opdrachtgever kan leveren. Veel van deze voorbeelden zijn natuurlijk toekomst muziek maar als je goed luistert hoor je het al in de verte. De ontwikkeling van het geotaggen van foto's gaat in een ongekend rap tempo. Nog even en iedere foto vindt zijn plek.